RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 124.078 van 9 oktober 2003
in de zaak A. 142.238/XII-3948.

In zake :

1. Julien DE BROUWER, vertegenwoordigd door Wilfrid DE BROUWER en Marie VAN DER HAERT in hoedanigheid van ouders en wettelijke vertegenwoordigers van hun zoon,
2. Wilfrid DE BROUWER,
3. Marie VAN DER HAERT,

die woonplaats kiezen bij
advocaten C. De Wolf en C. Peeters,
kantoor houdende te Maarkedal,
Etikhovestraat 6

tegen :

de VZW KATHOLIEK ONDERWIJS SINT-TRUDO,
die woonplaats kiest bij
advocaat A. Lust,
kantoor houdende te Sint-Andries,
Burggraaf de Nieulantlaan 14.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Julien de Brouwer, vertegenwoordigd door zijn ouders, Wilfrid de Brouwer en Marie Van Der Haert op 1 oktober 2003 hebben ingediend waarin bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing wordt gevorderd van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 19 september 2003 van de delibererende klassenraad van het O.L.V.-college te Assebroek waarbij het C-attest van eerste verzoeker wordt gehandhaafd;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 2 oktober 2003 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 7 oktober 2003, om 14.00 uur;

Gehoord het verslag van staatsraad G. van Haegendoren;

Gehoord de opmerkingen van advocaten C. De Wolf en C. Peeters, die verschijnen voor verzoekers, van tweede verzoeker, en van advocaat S. Lust, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van auditeur D. Mareen;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

1. De feiten van de zaak.

Overwegende dat de feiten dienstig voor de beoordeling van de vordering tot schorsing de volgende zijn :

Julien de Brouwer is tijdens het schooljaar 2002-2003 leerling in het eerste jaar van de derde graad economie-wiskunde (ASO) van het Onze-Lieve-Vrouwecollege te Assebroek.

Het proces-verbaal van de delibererende klassenraad van 30 juni 2003 vermeldt dat Julien de Brouwer beschouwd wordt als niet geslaagd, oriënteringsattest C. De notulen preciseren :

> "de Brouwer J. Attest C. na stemming 12-2.
> motivatie : 3 vakmisl. (2 onder de 40%).
> continue achteruitgang.
> laag algemeen procent en in verscheidene vakken onvoldoende qua studiehouding (afwerken taken - onvoldoende aandacht in de les). ongemotiveerd.
> advies : TSO".

Een - blijkbaar niet eensluidend - "uittreksel uit de notulen" luidt :

> "[d]rie vakmislukkingen, waarvan twee onder de 40%. Achteruitgang van 8 % t.o.v. vorig schooljaar. Laag algemeen procent, tevens lage cijfers voor versch. vakken.
> Onvoldoende qua studiehouding (gebrekkige afwerking v. taken, gebrekkige concentratie, niet gemotiveerd).
> Advies : TSO.".

Op 27 juni 2003 doen verzoekers hun recht op overleg gelden bij de directeur van de school. Op 30 juni 2003 bezorgen zij aan de school een eveneens 30 juni 2003 gedateerd medisch attest met betrekking tot een amandelontsteking van eerste verzoeker op 28 april 2003 en een laboratoriumanalyse. De arts attesteert : "[er] kan na de acute fase van deze ernstige infectieziekte nog een wisselende periode van algemene zwakte volgen".

Op 29 augustus 2003 houdt de delibererende klassenraad een herdeliberatie, zonder evenwel zijn beslissing te wijzigen.

Op 3 september 2003 tekenen de ouders beroep aan bij de beroepscommissie, tegen de beslissing van de delibererende klassenraad.

Op 18 september 2003 adviseert de beroepscommissie dat een nieuwe deliberatie noodzakelijk is. Het advies luidt :

> "De beroepscommissie kwam samen in het Onze-Lieve-Vrouwecollege op 17 september 2003 om de beraadslagen over het beroep ingesteld door de ouders van Julien de Brouwer tegen de beslissing van de klassenraad van de klas economie-wiskunde in het vijfde jaar ASO van OLVA.
>
> Ter zitting van de commissie verschenen de heer en mevrouw Wilfrid de Brouwer samen met hun zoon Julien. Zij verzaakten aan alle formaliteiten in verband met termijnen voor de oproeping.
>
> De ouders betwisten de beslissing van de klassenraad van het vijfde economie-wiskunde in dato 27 juni waar hun zoon een C-attest kreeg.
>
> Uit een gesprek met de directeur dat plaats had op 27 juni 2003, onmiddellijk na de deliberatie, bleek dat deze laatste geen nieuwe deliberatie zou aanvragen.
>
> Uiteindelijk werd toch tot een nieuwe deliberatie overgegaan nu op 30 juni een aanvullend stuk, meer bepaald een medisch attest, door de ouders werd medegedeeld aan de directeur van het Onze-Lieve-Vrouwecollege.
>
> Het nieuwe beraad van de klassenraad is uiteindelijk doorgegaan op 29 augustus jl. en de aanvankelijke beslissing werd door de raad bevestigd.
>
> Van deze nieuwe beslissing wordt geen notule voorgelegd. Alleen een brief van de directeur met weergave van de overweging van de klassenraad ligt voor.
>
> Julien de Brouwer had in de eerste semester een gemiddelde van 59% met vier vakmislukkingen nl. aardrijkskunde, biologie, fysica en economie.
>
> In weerwil met de uitdrukkelijke bepalingen voorzien in het schoolreglement merkt de commissie op dat er omwille van de vakmislukkingen geen bijkomende studie werd gegeven op zaterdagvoormiddag.
>
> Het examen economie zou volgens de ouders na de examenperiode afgelegd zijn omdat hun zoon ziek was. Enkele dagen na de examensessie kon hij dan de proef mondeling afleggen en behaalde een bar slecht resultaat.
>
> Hij moest dan de eerste semester beginnen met een serieuze achterstand in economie.
>
> Uit de resultaten van de tweede semester blijkt dat Julien de Brouwer een aantal mislukkingen, nl. aardrijkskunde en fysica goed ophaalde.
>
> Eveneens valt in de tweede semester op dat in het algemeen een relatief goede quotering voor dagelijks werk wordt genoteerd, zelfs voor economie en biologie.
>
> Uit een attest uitgaande van Dokter Vermeire blijkt dat Julien de Brouwer einde april een amandelontsteking had gepaard met hoge koorts, vermoeidheid en keelpijn en dat er na de genezing ook nog een wisselende periode van algemene zwakte kon volgen.
>
> Volgens de ouders bleef Julien de Brouwer hiervoor een week thuis en ging te vroeg terug naar school op hun aandringen.
>
> Zij zijn van oordeel dat zij hiermee een vergissing hebben begaan en dat hij de weken voor de examenperiode nog zwak en ziek was. Deze argumentatie wordt impliciet bevestigd door het medisch attest afgeleverd door dokter Vermeire dat de mogelijkheid van zwakte na genezing voorzag.

Volgens het relaas dat de heer directeur ons van de deliberatie van 29 augustus geeft is de klassenraad van oordeel dat niemand de vermoeidheid van Julien heeft opgemerkt. De commissie merkt op dat in zijn nota van 3 februari de heer Antoon Mus zich afvroeg of er geen medische redenen waren voor de vermoeidheid van Julien. Tenslotte is de opmerking dat het medisch attest laattijdig is niet te zake dienend. Het is duidelijk dat omwille van de huidige beslissing aan de behandelende arts op 30 juni een attest werd gevraagd over de ziekte van Julien nu de ouders van oordeel zijn dat deze zeker effect gehad heeft op de resultaten in school. Het attest op zich is in dit opzicht dan ook van belang.

Wat de cijfers betreft lijkt het vak economie allicht te zijn gedrukt door de bar slechte resultaten van de eerste trimester. Gezien de stijging van de cijfers en de relatief goede quotering voor het dagelijks werk blijkt dat Julien de Brouwer een inspanning heeft geleverd en dat men terzake niet van een echte mislukking kan spreken.

De cijfers van biologie en Duits zijn slecht. Maar het valt de commissie toch op dat het klasgemiddelde voor deze vakken, Duits 45% en biologie 46% zeer laag is. De commissie heeft hier geen verklaring voor.

De commissie wil verder aannemen dat Julien beter zou geschikt zijn voor TSO maar is van oordeel dat de beslissing van de klassenraad voor het afleveren van een C-attest in feite een bijzondere zware sanctie is in verhouding met de cijfers van het jaarrapport en de reeds gevorderde studies, nl. het voorlaatste jaar van de humaniora.

Eenparig is de commissie dan ook van oordeel dat een nieuwe deliberatie noodzakelijk is. De commissie verstaat hierbij :

1. Dat de deliberatie motiveert waarom het schoolreglement omtrent de studie na het eerste trimester niet werd gevolgd.
2. Hoe de mislukkingen die werden opgehaald gedurende het tweede trimester kunnen stroken met het voortdurend verwijt van inactiviteit, rekening houdend met de relatief goede cijfers voor dagelijks werk die blijkbaar op een zekere inzet wijzen?
3. Dat rekening wordt gehouden bij deze nieuwe deliberatie met de zeer lage gemiddelden voor Duits en biologie, zoals blijkt uit het jaarrapport.
4. Te motiveren waarom de gezondheidstoestand van Julien de Brouwer die niet te betwijfelen valt niet relevant zou zijn voor de eerder slechte examens nogmaals rekening houdend met de relatief goede quotering voor dagelijks werk";

Op 19 september 2003 vergadert de delibererende klassenraad, daartoe bijeengeroepen door het bevoegd gezag van de verwerende partij. Hij beslist om het C-attest te handhaven. De notulen preciseren :

"Julien De Brouwer: attest C wordt bevestigd - zie vorige notulen.
- zwakke resultaten - gebrek aan inzet en motivatie
- de ziekte wordt niet aanvaard als verklaring voor de zwakke resultaten
- een bijlage bevat meer details van de besprekingen. Deze bijlage is bedoeld voor de interne beroepscommissie als antwoord op hun vragen en tevens ter verdere motivering van het standpunt van de klassenraad.".

Met een 19 september 2003 gedateerd schrijven, door verzoekers ontvangen op 22 september 2003, deelt de voorzitter van de inrichtende macht de bestreden beslissing aan verzoekers mee. Hij bezorgt hen ook de bedoelde bijlage bij de notulen, die luidt :

"De delibererende klassenraad, in vergadering bijeen op 19 september 2003, heeft beslist om het C-attest dat aan Julien de Brouwer werd toegekend, te bevestigen.

Aan deze beslissing liggen de volgende motieven ten grondslag.

- Een zwak jaarresultaat (57 %) en ondermaatse examenresultaten op jaarbasis : 3 vakmislukkingen waarvan twee onder de 40 % :
  - Duits : 38.2
  - Biologie : 36.7
  - Economie : 49.4 (economie is voor deze leerling een richtingsvak).
- Bovendien zwakke resultaten voor :
  - Engels (53)
  - wiskunde (55) - wiskunde is voor deze leerling een richtingsvak
  - aardrijkskunde (50.1)
  - chemie (51.9)
  - fysica (54.9)
  - geschiedenis (52.7)
- Van de 4 tekorten in het eerste semester werden slechts 2 tekorten opgehaald; bovendien kwam er één tekort bij voor een vijfde vak.
  - fysica (48.8 in 1ste semester) werd opgehaald (54.9 % jaartotaal)
  - aardrijkskunde (31.8 in 1ste semester) werd nipt opgehaald (50.1 % jaartotaal)
  - biologie (32 % in 1ste semester) bleef sterk onvoldoende (36.7 % jaartotaal)
  - economie (41.8 % in 1ste semester) bleef onvoldoende (49.4 %)
  - Duits (52 % in 1ste semester) leidde omwille van een zeer zwak tweede semester 29 % tot een zwaar onvoldoende op jaarbasis (38.2 %)
- Volgens de klassenraad zijn deze zwakke resultaten toe te schrijven aan een gebrek aan studie-ijver en aan het zwak profiel van de leerling (zie verder). Over de gebrekkige studie-ijver werd 6 keer in de schoolagenda gerapporteerd. Bovendien werd op het einde van het eerste semester een waarschuwing genoteerd op het rapport voor de vakken aardrijkskunde, biologie, economie en fysica. Er werd ook gewezen op de noodzaak tot meer concentratie in de les en tot regelmatiger werken. Ook de cijfers in het weekrapport toonden duidelijk aan dat Julien onvoldoende studeerde : 17 keer onder de helft. Bovendien gaven de paasexamens duidelijk aan dat het de verkeerde kant op ging voor wiskunde (39 % en 52 %) en voor Frans (54 %).
- Door een non-chalante studiehouding heeft Julien de Brouwer ook kansen laten liggen. Het niet willen afleggen van een test voor LO in juni - hij had zijn zwembroek vergeten, maar kreeg een zwembroek van de LO-leerkracht aangeboden - heeft voor een deel het procent voor LO naar beneden getrokken (72.5 % in 1ste semester, 58.5 % in tweede semester). We vermelden ook nog het niet maken van een boekbespreking voor Nederlands. Wat ook opvalt is de grote achteruitgang van eerste naar tweede semester voor godsdienst (van 92.8 naar 58.3) en voor esthetica (van 76.5 naar 57.8) wat toch ook wijst op een achteruitgang in inzet.
- Wat ook meespeelde is de overweging dat volgens de klassenraad Julien niet beantwoordt aan het profiel van een ASO-leerling en dat de school daar reeds meerdere keren heeft op gewezen.

- In het derde jaar vermeldt het rapport van het eerste trimester duidelijk : 'Met 59 % zit je in de gevarenzone. ASO lijkt te hoog gegrepen. Vandaar dat we een overschakeling naar TSO aanbevelen'.
- In het vierde jaar (schooljaar 2000-2001) haalt Julien de Brouwer een C-attest. Toch beslisten de ouders om hun zoon niet naar het TSO te laten overstappen. Hij deed dus het jaar over in onze school (schooljaar 2001-2002) en haalde 65 %. Toch vermeldt het rapport in juni 2002 duidelijk : 'De resultaten in het derde trimester voorspellen grote tot zeer grote moeilijkheden in de derde graad. Je moet beslist (veel) meer werken volgend jaar en dat kan slechts als je gemotiveerd bent voor alle vakken'

De delibererende klassenraad heeft ook grondig kennis genomen van het advies van de interne beroepscommissie en meent als volgt te moeten antwoorden op een aantal opmerkingen. In de structuur van ons antwoord verwijzen we naar de vier synthese-opmerkingen op het einde van het advies.

1° Dat het schoolreglement omtrent de studie niet zou zijn nageleefd, wordt door de klassenraad ontkend. Voor vier vakken werd op het einde van het eerste trimester een waarschuwing gegeven. In het schoolreglement wordt op p. 21-22 de betekenis van een waarschuwing toegelicht : 'Een waarschuwing kan worden uitgesproken na de proefwerken op het einde van elk semester ten opzichte van leerlingen met vaktekorten. De leerlingen die een waarschuwing kregen en niet de helft van de punten behalen op een repetitie van het betreffende vak in het volgend semester, worden verplicht tot twee uur bijkomende studie op zaterdagmorgen. De leerlingen studeren daar de materie van de repetitie opnieuw in of krijgen een ander passend werk.'
Voor de betrokken leerling werd op het einde van het eerste semester een waarschuwing gegeven voor de vakken aardrijkskunde, fysica, biologie en economie. Voor de vakken aardrijkskunde, fysica en biologie behaalde de leerling op toetsen in het tweede semester telkens voldoende. Er moest dus geen studie op zaterdagmorgen worden gegeven voor die vakken. Voor de tekorten in economie werd er wel degelijk een studie gegeven. Deze staat ook genoteerd in de klasagenda op datum van 14 februari in niet mis te verstane bewoordingen : 'Julien is door zijn nalatige studiehouding in de lessen economie en bedroevende resultaten, zijn kansen op welslagen in dit vak zeer ernstig aan het hypotheceren. 2 u inhaalstudie op 8 februari. 8 bladzijden studieneerslag economie. Getekend E. Woucters'. Dat er voor een tekort op een toets in de week van 5 mei geen zaterdagstudie werd gegeven, vindt zijn verklaring in het feit dat het maar om een kleine repetitie ging.

2° De beroepscommissie stelt zich ook de vraag hoe de mislukkingen die werden opgehaald in het tweede trimester kunnen stroken met het voortdurend verwijt van inactiviteit, rekening houdende met de relatief goede cijfers voor dagelijks werk die blijkbaar op een zekere inzet wijzen.
Zoals eerder reeds gemeld werden voor twee van de vier vakken met tekorten in het eerste trimester de tekorten NIET opgehaald. Voor aardrijkskunde werd het tekort wel opgehaald en dit is inderdaad te danken aan een goed cijfer voor dagelijks werk. Voor dit vak, zoals voor andere 1-uursvakken, gaan de punten dagelijks werk slechts over één toets. De klassenraad is van oordeel dat Julien de Brouwer misschien kleine stukken leerstof kan verwerken, maar niet in staat is om zich planmatig voor te bereiden op een grote examenreeks. Dit verklaart het verschil tussen de punten dagelijks werk en de punten voor een examenreeks.

3° De lage klasgemiddelden voor Duits en biologie zijn te verklaren door het feit dat de klas 5 EC Wi voor die vakken een negatieve studiehouding vertoont. Voor hetzelfde examen Duits haalt de parallelklas 75 % (tegenover 45 % voor de klas Ec-Wi). Voor biologie haalt de parallelklas op het examen van december 57.2 % (tegenover 47.7 % voor Ec-Wi) en op het examen van juni is dit respectievelijk 55 % tegenover 42.3 %. De leerkrachten hebben de leerlingen

meerdere keren gewaarschuwd om zich ook voor de kleine vakken in te zetten. Ter illustratie van de nonchalante houding van de leerlingen vermeldt de leerkracht biologie dat de leerlingen nauwelijks nota namen van de vele mondeling gegevens tips en voorbeeldvragen. Een anekdote ter illustratie. Op vrijdag 16 mei 2003 kregen de leerlingen een vervangingsles van de leerkracht biologie. De leerlingen werden op dinsdag 13 mei verwittigd tijdens de gewone les biologie dat er die vrijdag biologieles zou gegeven worden. Op die bewuste dag had, op twee na, geen enkele leerling zijn cursusmateriaal bij.
Trouwens is de klassenraad van oordeel dat de zwakke prestaties van andere leerlingen geen argument vormen om de zwakke prestaties van Julien de Brouwer goed te keuren. Voor Duits scoort de betrokken leerling trouwens sterk onder het klasgemiddelde (voor het examen in december 19 % onder het klasgemiddelde, nl. 50 % tegenover 69 %; voor het examen in juni eveneens 19 % onder het klasgemiddelde, nl. 26 % tegenover 45 %). Julien heeft trouwens op dat examen praktisch niets ingevuld.
Ook voor biologie zit Julien de Brouwer onder het klasgemiddelde : hij haalt voor het examen in december 16 % tegenover 47.7 % als klasgemiddelde; in juni 33 % tegenover 42.3 %). Als men dan toch wil vergelijken met de klas, moet men concluderen dat de betrokken leerling sterk onder het klasgemiddelde scoort. Gezien dit zwakke resultaat voor biologie verwondert het ons dat Julien geen gebruik maakte van de mogelijkheid om op 20 december 2002 het examen te komen inkijken en individueel te overlopen met de leerkracht. Ook de ouders namen geen contact op. Op het oudercontact eind juni wilde de leerkracht biologie de vader overtuigen door de examenantwoorden van Julien te overlopen. De vader stond daar niet voor open en dit was een gemiste kans voor de betrokken leerkracht om de vader te overtuigen.

4° Wat de impact van de gezondheidstoestand van Julien de Brouwer op de eindexamens betreft stelt de klasenraad het volgende. De leerkrachten werden nooit geïnformeerd over het feit dat de afwezigheid op 28, 29 en 30 april te maken had met een amandelontsteking en dat zoiets een algemene periode van zwakte en vermoeidheid tot gevolg KAN hebben. Het doktersattest waarin dit wordt gesteld werd pas op 30 juni (na de deliberatie) geschreven. Er zijn ook geen bijkomende onderzoeken gebeurd tussen 28 april en 30 juni en de leerling is na die korte ziekteperiode geen enkele dag meer afwezig geweest. De leerling heeft ook nooit melding gemaakt van vermoeidheid en bijvoorbeeld nooit uitstel gevraagd voor taken of repetities omwille van vermoeidheid. Ook de ouders hebben nooit melding gemaakt van studieproblemen die te maken hebben met een vermoeidheid.
In de opmerking van de heer Antoon Mus, waar de beroepscommissie naar verwijst, staat enkel het volgende : 'Julien is lui gedurende de lessen - hij stoort Dries L[...] - hij schrijft taken over gedurende de les - hij ligt lui op de bank ... misschien zijn er medische redenen ... hij komt regelmatig te laat'. Dit is een opmerking die komt uit de lerarencomputer waarin leerkrachten met mekaar communiceren over leerlingen in de hoop zo een beter totaalbeeld te krijgen. De opmerking over medische redenen is niet meer dan een open vraag, waar echter geen bevestigend antwoord op kwam van collega's, leerling of ouders.

Uit dit alles mag blijken dat de delibererende klassenraad de opmerkingen van de beroepscommissie ernstig heeft besproken.

De klassenraad heeft er tot slot nog op gewezen dat een deliberatiebeslissing prospectief moet zijn. De klassenraad is op dat punt van oordeel dat met dezelfde studie-inzet en de lacunes in de verworven kennis in het zesde jaar niet haalbaar zou zijn en de leerling op het einde van het volgend schooljaar onmogelijk klaar kon staan voor de overstap naar hoger onderwijs";

Ontvankelijkheid.

Overwegende dat de verwerende partij in haar nota de rechtsmacht van de Raad van State betwist; dat zij ter terechtzitting verklaart, wegens het uiterst dringend karakter van de procedure, op deze exceptie niet aan te dringen; dat dit als een afstand van de exceptie wordt beschouwd; dat de Raad ook geen reden ziet om ze ambtshalve te onderzoeken;

De schorsingsvoorwaarden.

Overwegende dat luidens artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan worden besloten onder de drievoudige voorwaarde dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is, dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

Overwegende, wat de tweede voorwaarde betreft, dat verzoekers als eerste middel de schending aanvoeren van artikel 5, § 6 en 8 van het besluit van de Vlaamse regering van 13 maart 1991 (datum ter terechtzitting als zijnde een materiële vergissing en met instemming van de verwerende partij verbeterd als 19 juli 2002) betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs (het organisatiebesluit), schending van artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, schending van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, meer bepaald van de materiële of inhoudelijke motiveringsplicht, de formele motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel; dat zij toelichten dat de motivering van de bestreden beslissing *prima facie* lijkt te voldoen aan de vereiste vier antwoorden op de door de beroepscommissie gestelde vragen, dat echter nader beschouwd de antwoorden niet draagkrachtig zijn, dat verwerende partij ten eerste geen antwoord geeft op het feit dat eerste verzoeker voor een gesloten schoolpoort stond voor zijn inhaalstudie economie “en was hij genoodzaakt zijn leraar economie op te bellen, die hem verzekerde dat hij onverrichterzake terug naar huis mocht gaan” en dat geen zaterdagstudie werd gegeven voor een kleine repetitie een duidelijke overtreding van het schoolreglement is, dat het antwoord op de tweede vraag naast de kwestie is, dat het enkel voor aardrijkskunde een motivering biedt en dat zij er niet uit kunnen opmaken waarom verwerende partij van oordeel is dat eerste verzoeker inactief is en nog minder hoe deze inactiviteit kan stroken met zijn inzet gedurende het tweede semester, dat, ten derde, geen rekening

wordt gehouden met de lage klas-gemiddelden voor Duits en biologie, dat dergelijke lage klasgemiddelden wijzen op een verziekte sfeer wat op een acuut probleem wijst bij de school en niet bij de leerlingen, dat de school geen actie heeft ondernomen om het reële probleem aan te pakken en op te lossen, dat ten vierde de gezondheidstoestand een "vaststaand feit" is waarmee rekening moet worden gehouden;

Overwegende dat de verwerende partij in de nota opmerkt dat de delibererende klassenraad in het eerste jaar van de derde graad overeenkomstig artikel 40, § 2, van het organisatiebesluit enkel een A-attest of een C-attest mag uitreiken zodat de klassenraad niet anders kan dan een C-attest af te leveren aan een leerling die onvoldoende voorbereid wordt geacht om het laatste jaar met vrucht te beëindigen; dat de verwerende partij betwist of er een algemeen rechtsbeginsel bestaat inzake formele motivering; dat zij het middel onontvankelijk acht voor zover de formele motiveringsplicht is bedoeld in de zin van de wet van 29 juli 1991: vooreerst is die wet niet van toepassing op de bestreden beslissing en voorts tonen verzoekers wel degelijk aan kennis te hebben van de gegeven motivering, nu zij er zich op tien bladzijden van het verzoekschrift over verdedigen; dat zij betoogt hoe dan ook aan de formele motiveringsvereisten te hebben voldaan: in beginsel volstaat het opgeven van de punten, wanneer iemand niet geslaagd is voor één of meerdere vakken, de tekorten van eerste verzoeker worden overigens niet betwist en ook aan de uitgebreidere motiveringsplicht die verwacht wordt na het doorlopen van de administratieve beroepsprocedure is ruimschoots voldaan in een nota van de klassenraad van 3,5 bladzijden; dat de verwerende partij ten gronde repliceert dat het studiecurriculum en de evolutie van de punten van eerste verzoeker aantonen dat hij onvoldoende klaar was om het laatste jaar van zijn middelbare studies aan te vatten, dat de beroepscommissie enkel bevoegd is om na klacht van een leerling te beslissen of er noodzaak is om de delibererende klassenraad opnieuw samen te roepen maar niet om suggesties in verband met het al dan niet slagen van een student te doen, dat het niet is vereist op alle argumenten van beroepers of de beroepscommissie te antwoorden, dat enkel is vereist dat de beslissing globaal genomen door de opgegeven motieven of door de elementen van het administratief dossier worden gedragen en dat zulks het geval is: er wordt onder meer gewezen op de studietekorten op jaarbasis en de zwakke resultaten voor de vakken waarvoor de eerste verzoeker wel geslaagd is, op twee tekorten van de vier die niet werden opgehaald, op herhaalde opmerkingen in de schoolagenda omtrent de gebrekkige studie-ijver, op de overtuiging van de klassenraad dat het zesde jaar niet haalbaar zou zijn; dat volgens de verwerende partij de gegeven motieven op zich de bestreden beslissing

verantwoorden op meer dan voldoende wijze zelfs indien niet op alle vragen van de beroepscommissie een afdoende antwoord zou zijn gegeven; dat ten slotte volgens haar wel degelijk antwoord is gegeven: zij ziet niet in hoe het ontbreken van de vermelding over de gemiste twee uur extra studie determinerend kan zijn voor de bestreden beslissing, in verband met de inactiviteit en gebrekkige ijver van verzoeker is een beoordeling gegeven overheen alle vakken en niet enkel over de opgehaalde tekorten, wat overigens ten koste is gegaan van andere vakken: in het tweede semester opnieuw vier onvoldoendes en op jaarbasis nog steeds drie onvoldoendes, aan de lage klasgemiddelden is uitvoerig aandacht besteed en *a fortiori* waren de resultaten van eerste verzoeker nog veel lager dan dit klasgemiddelde; dat de verwerende partij ten slotte, met een opsomming van de afwezigheden van verzoeker, aanvoert dat de gezondheidstoestand van verzoeker niet van aard is dat zij aanleiding had moeten geven tot een soepeler beoordeling dan bij andere leerlingen, dat de dokter wegens de zware keelontsteking slechts twee en een halve dag rust had voorgeschreven, dat verzoeker ook al voorheen niet de grootste ijver aan de dag legde getuige de opmerkingen in de klasagenda, dat geen van de verzoekers een gezondheidsprobleem heeft meegedeeld of bij een arts is te rade gegaan in de bewuste periode en dat het op 30 juni 2003 gedateerde doktersattest enkel in algemene bewoordingen meldt dat een keelontsteking complicaties kan hebben, zonder vast te stellen dat dit voor eerste verzoeker ook effectief het geval is geweest;

Overwegende dat uit artikel 6quater, tweede lid, van de zogenaamde schoolpactwet van 29 mei 1959 en uit artikel 5, § 1, van het organisatiebesluit blijkt dat de delibererende klassenraad als enig orgaan fungeert op het vlak van de beslissingen inzake het al dan niet geslaagd zijn; dat blijkens dezelfde wetsbepaling en artikel 38, 1°, van het organisatiebesluit die delibererende klassenraad de leerling slechts kan beschouwen het eerste leerjaar van de derde graad ASO met vrucht te hebben beëindigd, indien hij oordeelt dat de leerling op voldoende wijze de doelstellingen die in het leerplan zijn opgenomen heeft bereikt en aldus heeft voldaan voor het geheel van de vorming van het betreffend leerjaar én bekwaam wordt geacht de studies voort te zetten in het volgend leerjaar;

Overwegende dat in de bestreden beslissing van de delibererende klassenraad het C-attest wordt verantwoord op grond van een zwak jaarresultaat, een aantal tekorten (waaronder een “richtingsvak”) en ondermaats genoemde examenresultaten op jaarbasis, waarbij de klassenraad tevens acht slaat op de evolutie in het

tweede semester ten gunste én ten kwade van verschillende vakken met tekorten en op het aantal vakken (waaronder een “richtingsvak”) waarop weliswaar de helft, maar ook niet meer dan 55% wordt gehaald; dat de bestreden beslissing ook gewag maakt van gebrek aan studie-ijver, onder verwijzing naar opmerkingen in de schoolagenda en het rapport welke ook in afschrift worden neergelegd; dat de klassenraad tevens overweegt dat verzoeker geen grote examenreeks kan verwerken; dat het geheel van deze gegevens in rechte vermogen te motiveren, zo lijkt, waarom aan een leerling een C-attest wordt uitgereikt; dat die gegevens en motieven ook formeel in de bestreden beslissing zijn opgenomen, zij het als bijlage, en overigens aan de verzoekers zijn meegedeeld; dat dit tot de conclusie moet leiden dat het middel niet ernstig is;

Overwegende dat die conclusie anders zou zijn, indien de verzoekers zouden kunnen aantonen dat de in rechte aanvaardbaar lijkende motieven van de klassenraad geen steun vinden in de feiten; dat die conclusie eventueel ook anders zou zijn, nu de bestreden beslissing tot stand is gekomen als gevolg van de bij het organisatiebesluit voorgeschreven administratieve beroepsprocedure, indien zou blijken dat de klassenraad bij het nemen van zijn definitieve beslissing is voorbijgegaan aan de redenen waarom hij opnieuw werd samengeroepen, aangezien verwacht mag worden dat hij ervan doet blijken dat de handhaving van het C-attest geen louter bevestigende beslissing is van eerder genomen beslissingen, maar het gevolg van een heroverweging op grond van verzoekers bezwaren en van het advies van de beroepscommissie; dat immers een beroepsprocedure, wil zij enig nut hebben, er in ieder geval op gericht lijkt te zijn de klachten en argumenten van een verzoeker te onderzoeken en dat verzoeker een antwoord op zijn klacht moet vinden, hetzij finaal in de beslissing van de deliberende klassenraad hetzij ten minste in het advies van de beroepscommissie; dat de verwerende partij dit zelf lijkt te erkennen door in haar nota te gewagen van een eis tot uitgebreidere motivering na administratief beroep;

Overwegende dat evenwel de verwerende partij terecht stelt, zo lijkt, dat de beroepscommissie terzake het al dan niet geslaagd zijn van een leerling geen beslissingsbevoegdheid heeft, maar enkel met toepassing van de artikelen 72 en 73 van het organisatiebesluit aan het bevoegd gezag mag adviseren of er redenen zijn om de deliberende klassenraad opnieuw samen te roepen; dat dan even terecht betwijfeld mag worden of het een beroepscommissie toekomt om zomaar te eisen van een deliberende klassenraad antwoord te geven op welbepaalde vragen; dat de

Raad in de huidige stand van de procedure geen regel ziet die de delibererende klassenraad daartoe verplicht; dat evenwel vooralsnog wordt aangenomen dat hetgeen deze beroepscommissie in haar advies onder de vorm van vier vragen heeft verwoord te begrijpen is als een synthese van de redenen die haar er toe hebben gebracht te adviseren de delibererende klassenraad opnieuw samen te roepen: een mogelijke schending van het schoolreglement, twijfels of ter dege is rekening gehouden met de ziekte van eerste verzoeker, met “een zekere inzet” zijnerzijds en met het lage klasgemiddelde voor twee vakken; dat thans moet worden onderzocht hoe de delibererende klassenraad het aldus begrepen advies van de beroepscommissie in zijn eindbeslissing heeft betrokken; dat daarvoor niet strikt moet worden gekeken, zo lijkt, naar ieder antwoord op iedere vraag, maar wel naar de globale beoordeling met inbegrip van de motieven die aan de zogenaamde antwoorden voorafgaan;

Overwegende dat eerst en voor alles met de verwerende partij mag worden vastgesteld dat verzoekers nergens de toegekende punten in vraag stellen;

Overwegende dat verzoekers wel aan de hand van die punten betwisten dat eerste verzoeker een gebrek aan studie-ijver zou vertonen, en zij dit met name argumenteren met de betere of in het tweede semester verbeterde resultaten voor dagelijks werk; dat daar tegenover evenwel staan de door de verwerende partij in verband met de inzet en de ijver van eerste verzoeker voorgelegde opmerkingen in de schoolagenda en op het rapport en de door verwerende partij gegeven voorbeelden, welke verzoekers niet tegenspreken, en ook nog de vaststelling dat tegenover verbeterde studieresultaten op sommige vakken door de verwerende partij gewezen wordt op de gebleven tekorten voor twee vakken en op de achteruitgang bij andere vakken; dat de verwerende partij het betere presteren voor dagelijks werk ook in perspectief stelt door te wijzen op het feit dat het slechts om één enkele toets ging bij kleinere vakken; dat rekening houdend met die gegevens, en zonder dat de Raad van State zich als zodanig moet uitspreken over de ijver van eerste verzoeker, verzoekers in de huidige stand van de procedure niet overtuigen, minstens niet overtuigen dat een meer positieve inschatting van de ijver van eerste verzoeker tot een andere beslissing zou kunnen leiden; dat daarenboven de klassenraad aldus ook de gegevens die hebben geleid tot de tweede vraag van de beroepscommissie in zijn beoordeling lijkt te hebben betrokken en beantwoord;

Overwegende, wat de twee gemiste uren inhaalstudie economie betreft, dat de Raad vooreerst vaststelt dat verzoekers zelf niet aangedrongen

hebben, zo lijkt, om die studie op een ander ogenblik alsnog in te halen; dat dit bevreemdt, gelet op het belang welk zij thans aan die inhaalstudie hechten; dat zij ook niet aanvoeren dat die inhaalstudie de resultaten had kunnen beïnvloeden, maar enkel dat de delibererende klassenraad niet correct heeft geantwoord op de vraag daaromtrent van de beroepscommissie; dat, hoe dan ook, de met deze grief aangevoerde schending van het schoolreglement mogelijk kan aantonen dat de verwerende partij mede aansprakelijk is voor het minder gunstig resultaat, voor dit vak, maar *prima facie* niet vermag aan te tonen dat dit resultaat ten onrechte als minder gunstig werd beschouwd; dat immers, één zaak is of een leerling bewezen heeft de van hem verlangde kennis en kunde te bezitten, een andere, als hij die kennis en kunde niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt; dat deze laatste diegene kan zijn die hem op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven; dat te dezen zulks vooralsnog betekent dat, indien verzoekers terecht de verwerende partij verwijten met miskenning van het schoolreglement te hebben gehandeld door de gegeven inhaalstudie niet effectief te laten plaatshebben, dat op zijn hoogst kan betekenen dat de verwerende partij schuld of mede schuld draagt aan het minder gunstige eindresultaat van eerste verzoeker voor het vak economie maar niet dat dat resultaat of andere resultaten gunstiger worden; dat verzoekers dan ook geen belang er bij lijken te hebben aan te voeren dat de inhaalstudie enkel formeel is gegeven - in de klasagenda van eerste verzoeker is een inhaalstudie voor 8 februari “gegeven”, betoogt de klassenraad in de bestreden beslissing - maar niet daadwerkelijk werd uitgevoerd omdat eerste verzoeker voor een gesloten schoolpoort stond; dat immers, zelfs indien het antwoord van de klassenraad op de eerste vraag van de beroepscommissie enkel vormelijk correct zou zijn, alsnog niet valt in te zien hoe een ander antwoord de eindbeslissing anders kon doen luiden;

Overwegende, wat de problematiek betreft die tot uiting komt in de derde door de commissie geformuleerde vraag, dat de delibererende klassenraad al minstens door te verwijzen naar de ruim onder het reeds lage klasgemiddelde gesitueerde resultaten van eerste verzoeker voor de vakken Duits en biologie lijkt aan te tonen, bij de herdeliberatie dit gegeven te hebben onderzocht en te motiveren hoe hij er rekening mee houdt; dat voor de opmerkingen van verzoekers over de verantwoordelijkheid van een school in het geval van een gedemotiveerde klas of een verziekte klassfeer, verwezen mag worden naar hetgeen met betrekking tot de inhaalstudie is opgemerkt;

Overwegende, wat ten slotte de gezondheidstoestand van eerste verzoeker betreft, dat verzoekers de verwerende partij verwijten geen rekening te houden “met dit toch vaststaande feit”; dat het op de vierde vraag gegeven antwoord in de bestreden beslissing alleszins lijkt aan te tonen dat de delibererende klassenraad bij zijn heroverweging met dit ook door de beroepscommissie aangebracht gegeven wel degelijk rekening heeft gehouden; dat de vraag is of zijn antwoord afdoende is; dat in het administratief dossier een 28 april 2003 gedateerd medisch attest voorkomt van de behandelend geneesheer die aan eerste verzoeker wegens ziekte een schoolafwezigheid oplegt van drie dagen (van 28 april tot 30 april); dat niet wordt beweerd dat de hier geattesteerde ziekte een verklaring moet geven voor de slechte resultaten van het eerste semester; dat wel wordt beweerd dat zij een invloed zou hebben gehad op de eindexamens van het tweede semester; dat evenwel niet wordt betwist de vaststelling van de klassenraad dat geen van de verzoekers nadien, maar vóór 30 juni 2003, aan de school aandacht heeft gevraagd voor de gezondheidstoestand van eerste verzoeker; dat de vraag of een tijdig signaal van een der verzoekers, of een grotere mate van opmerkzaamheid vanwege de school remediërend had kunnen werken thans niet meer relevant is; dat dit immers, zoals hiervoor reeds is uiteengezet, wel de vraag betreft wie schuld draagt aan het mindere resultaat, maar niet meer dit resultaat vermag te veranderen; dat de delibererende klassenraad voorts terecht vaststelt dat het bijkomende doktersattest eerst op 30 juni 2003 is opgesteld; dat de Raad van State vaststelt dat dit bijkomende attest geen nieuwe feitelijke vaststellingen doet over eerste verzoeker, maar enkel opmerkt dat de ziekte die bij hem was vastgesteld bepaalde gevolgen “kan” hebben; dat dan aan de beoordeling van de klassenraad, aan de hand van de beschikbare stukken, op het eerste gezicht geen gebrek aan zorgvuldigheid kan worden aangewreven; dat, voor zover verzoekers de mening zijn toegedaan dat de delibererende klassenraad de weerslag van de gezondheidstoestand, “als vaststaand feit”, van eerste verzoeker op zijn al dan niet slagen verkeerd heeft ingeschat, te weten dat die medische tegenval de mindere resultaten kan verklaren of vergoelijken, de Raad vaststelt dat zij er vooralsnog niet in slagen de beoordeling van de delibererende klassenraad te ontkrachten, namelijk dat “de ziekte [...] niet [wordt] aanvaard als verklaring voor de zwakke resultaten” en dat eerste verzoeker “met dezelfde studie-inzet en de lacunes in de verworven kennis” niet bekwaam kan worden geacht de studies voort te zetten in het volgend leerjaar;

Overwegende dat de Raad uit wat voorafgaat besluit dat de delibererende klassenraad op het eerste gezicht de motieven die de beroepscommissie

tot haar advies heeft gebracht om een nieuwe bijeenroeping voor te stellen - in het bijzonder de weerslag van de gemiste inhaalstudie, van de gezondheidstoestand van eerste verzoeker, van de relatief goede cijfers voor dagelijks werk die op een zekere inzet wijzen en van de zeer lage klasgemiddelden voor Duits en biologie - in zijn definitieve beslissing heeft betrokken; dat niet is aangetoond dat die beslissing niet op in rechte en in feite aanvaardbare motieven is gesteund, welke motieven voorts prima facie niet in twijfel worden getrokken door de wijze waarop de klassenraad op ieder van de door de beroepscommissie gestelde vragen is ingegaan; dat de vaststelling blijft dat het middel niet ernstig is;

Overwegende dat de verzoekers in een tweede middel de schending van het redelijkheidsbeginsel aanvoeren; dat zij de genomen beslissing kennelijk onredelijk noemen “[v]ooral nu in het eerste middel voldoende is aangetoond dat de motivering noch draagkrachtig noch afdoende is”, omdat “het advies van de beroepscommissie door Verwerende Partij volledig terzijde gesteld [werd]” en omdat verwerende partij “geen rekening wil houden met de vaststaande ziektetoestand van Eerste Verzoekende Partij in april 2003”;

Overwegende dat het tweede middel aldus grotendeels samenvalt met het eerste middel; dat het antwoord op het eerste middel dan ook reeds volstaat om het tweede middel in die mate ernst te ontzeggen;

Overwegende dat verzoekers in het tweede middel ook aanvoeren dat een C-attest conform het advies van de beroepscommissie een “te zware sanctie is” en dat zij er het raden naar heeft waarom verwerende partij geen vakantietaken wenste op te geven;

Overwegende dat verwerende partij hierop terecht antwoordt, zo lijkt, dat verzoekers zich vergissen door een vakantietaak als een “herkansing” te beschouwen aangezien slechts vakantietaken worden gegeven aan wie een A-attest is uitgereikt en dat het niet of slecht afwerken van dergelijke vakantietaken het afgeleverde attest niet meer in vraag vermag te stellen; dat de voorlopig deugdelijk bevonden motieven voor het uitreiken van een C-attest aan eerste verzoeker, op het eerste gezicht mede verantwoorden waarom ook impliciet wordt geweigerd een A-attest uit te reiken; dat die weigering, en daarmee het uitsluiten van de mogelijkheid van vakantietaken, bijgevolg niet kennelijk onredelijk lijkt; dat ook dit aspect van het middel, en bijaldien het gehele middel niet ernstig is;

Overwegende dat geen van de aangevoerde middelen ernstig is;

Overwegende dat niet voldaan is aan een van de voorwaarden gesteld in artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die cumulatief vervuld moeten zijn wil een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden toegewezen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten van de vordering tot schorsing, bepaald op 525 euro, komen ten laste van verzoekers, elk voor een derde.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op negen oktober 2003, door :

de HH.	G. VAN HAEGENDOREN,	wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
	F. BONTINCK,	toegevoegd griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

F. BONTINCK. **G. VAN HAEGENDOREN.**